

DO NOT OPEN THIS TEST BOOKLET UNTIL YOU ARE ASKED TO DO SO

Test Booklet Series

D

**TEST BOOKLET
GENERAL STUDIES
PAPER-I**

T.B.C. : CSP-23/1

Sl. No. **125972**

Time Allowed : 2 Hours

Maximum Marks : 200

INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

1. IMMEDIATELY AFTER COMMENCEMENT OF THE EXAMINATION, YOU SHOULD CHECK THAT THIS TEST BOOKLET DOES NOT HAVE ANY UNPRINTED OR TORN OR MISSING PAGES OR ITEMS ETC. IF SO, GET IT REPLACED BY A COMPLETE TEST BOOKLET OF SAME SERIES ISSUED TO YOU.
2. ENCODE CLEARLY THE TEST BOOKLET SERIES A, B, C OR D, AS THE CASE MAY BE, IN THE APPROPRIATE PLACE IN THE ANSWER SHEET USING BALL POINT PEN (BLUE OR BLACK).
3. You have to enter your Roll No. on the Test Booklet in the Box provided along side, DO NOT write anything else on the Test Booklet.
4. YOU ARE REQUIRED TO FILL UP & DARKEN ROLL NO., TEST BOOKLET/QUESTION BOOKLET SERIES IN THE ANSWER SHEET AS WELL AS FILL UP TEST BOOKLET/QUESTION BOOKLET SERIES AND SERIAL NO. AND ANSWER SHEET SERIAL NO. IN THE ATTENDANCE SHEET CAREFULLY. WRONGLY FILLED UP ANSWER SHEETS ARE LIABLE FOR REJECTION AT THE RISK OF THE CANDIDATE.
5. This Test Booklet contains 100 items (questions) in both English and Odia version. Each item (question) comprises four responses (answers). You have to select the correct response (answer) which you want to mark (darken) on the Answer Sheet. In case, you feel that there is more than one correct response (answer), you should mark (darken) the response (answer) which you consider the best. In any case, choose ONLY ONE response (answer) for each item (question). In the case of discrepancy in the meaning, the English version will prevail.
6. You have to mark (darken) all your responses ONLY on the separate Answer Sheet provided, by using BALL POINT PEN (BLUE OR BLACK). See instructions in the Answer Sheet.
7. (i) All items (questions) carry equal marks. All items (questions) are compulsory. Your total marks will depend only on the number of correct responses (answers) marked by you in the Answer Sheet.
(ii) There will be negative markings for wrong answers. One-Third (0.33) marks assigned to a particular item (question) will be deducted as negative marking for every wrong response (answer).
(iii) If candidates give more than one response (answer), it will be treated as wrong response (answer) even if one of the given responses (answers) happens to be correct and there will be same penalty as above to that item (question).
8. Before you proceed to mark (darken) in the Answer Sheet the responses to various items (questions) in the Test Booklet, you have to fill in some particulars in the Answer Sheet as per instructions sent to you with your Admission Certificate.
9. After you have completed filling in all your responses on the Answer Sheet and after conclusion of the examination, you should hand over to the Invigilator the Answer Sheet issued to you. You are allowed to take with you the candidate's copy / second page of the Answer Sheet along with the Test Booklet, after completion of the examination, for your reference.
10. Sheets for rough work are appended in the Test Booklet at the end.

ପ୍ରାର୍ଥୀ ମାନଙ୍କ ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀ

1. ପରୀକ୍ଷା ଆରମ୍ଭ ପରେ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ, ତୁମେ ଯାଞ୍ଚ କରିନେବା ଭଡ଼ିବ ଯେ ଏହି ପରୀକ୍ଷା ବୁକ୍ଲେଟ୍ ରେ କୌଣସି ମୁଦ୍ରିତ ନଥିବ କିମ୍ବା ଚିରାମଧ୍ୟ କିମ୍ବା କୌଣସି ଗୋଟିଏ ପୃଷ୍ଠା ମଧ୍ୟ ନିରୁଦ୍ଧିଷ୍ଟ ନଥିବ ଇତ୍ୟାଦି । ଯଦି ସେହିପରି ହୋଇଥାଏ, ଏହାକୁ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରି ତୁମକୁ ସମାନ ସିରିଜ୍ ର ଗୋଟିଏ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ପରୀକ୍ଷା ବୁକ୍ଲେଟ୍ ଦିଆଯିବ ।
2. ପରୀକ୍ଷା ବୁକ୍ଲେଟ୍ ସିରିଜ୍ A, B, C ଓ D କୁ ଭଲ ଭାବରେ ଦେଖି ବଲ୍ ପଏଣ୍ଟ ପେନ୍ (ନୀଳ କିମ୍ବା କଳା) ବ୍ୟବହାର କରି ଉତ୍ତର ପତ୍ରରେ ସିରିଜ୍ ଟିକ୍ସ ଠିକ୍ ସ୍ଥାନରେ ପୂରଣ କର ।
3. ପରୀକ୍ଷା ବୁକ୍ଲେଟ୍ ରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ବକ୍ସ ଭିତରେ ତୁମେ ତୁମ ରୋଲ୍ ନମ୍ବର ଲେଖ । ପରୀକ୍ଷା ବୁକ୍ଲେଟ୍ ରେ ଅନ୍ୟ କିଛି ଲେଖ ନାହିଁ ।
4. ତୁମେ ଉତ୍ତର ପତ୍ରରେ ତୁମର ପରୀକ୍ଷା ବୁକ୍ଲେଟ୍ / ପ୍ରଶ୍ନ ବୁକ୍ଲେଟ୍ କ୍ରମ ଓ ରୋଲ୍ ନମ୍ବରକୁ ଗାତ କରି ପୂରଣ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ, ଏପରିକି ଉପସ୍ଥାନ ସିଟ୍ ରେ ପରୀକ୍ଷା ବୁକ୍ଲେଟ୍ / ପ୍ରଶ୍ନ ବୁକ୍ଲେଟ୍ ସିରିଜ୍ ଓ କ୍ରମିକ ସଂଖ୍ୟା ଏବଂ ଉତ୍ତର ସିଟ୍ କ୍ରମିକ ସଂଖ୍ୟାକୁ ଅତି ଯତ୍ନ ସହ ପୂରଣ କର । ବୁଲ୍ ପୂରଣ ହୋଇଥିବା ଉତ୍ତର ପତ୍ରର ଖାରଜ ପାଇଁ କେହି ଉତ୍ତରଦାୟୀ ନୁହେଁ । ଏଥିପାଇଁ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବରେ ପ୍ରାର୍ଥୀ ଦାୟୀ ।
5. ଏହି ପରୀକ୍ଷା ବୁକ୍ଲେଟ୍ ରେ ଉତ୍ତର ଇଂରାଜୀ ଓ ଓଡ଼ିଆ ଭାଷାରେ ୧୦୦ ପ୍ରକାର (ପ୍ରଶ୍ନ) ଦିଆଯାଇଛି । ଚନ୍ଦ୍ରଧରୁ ତୁମକୁ ସଠିକ୍ ଉତ୍ତର ଚୟନ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ ଯାହା ତୁମେ ଉତ୍ତର ପତ୍ରରେ ଗାତ କରି ଚିହ୍ନଟ କର । ଯଦି ତୁମେ ଗୋଟିଏ ରୁ ଅଧିକ ଠିକ୍ ଉତ୍ତର ଥିବା ଭାବିବ, ତେବେ ତୁମେ ଯେଉଁଟିକୁ ଅଧିକ ଠିକ୍ ବୋଲି ଭାବିବ ସେହି ଗୋଟିଏକୁ ହିଁ କେବଳ ଗାତ ଉତ୍ତରରେ ଚିହ୍ନଟ କରିବ । ଅର୍ଥ ବ୍ୟତୀତ କୌଣସି ବିଚାରଚ୍ୟାୟ ଥିଲେ, ଇଂରାଜୀ ଭାଷା ବଳବତ୍ତର ରହିବ ।
6. ବଲ୍ ପଏଣ୍ଟ ପେନ୍ (ନୀଳ ଓ କଳା) ବ୍ୟବହାର କରି ଦିଆଯାଇଥିବା ଭିନ୍ନ ଏକ ଉତ୍ତର ପତ୍ରରେ ତୁମର ସମସ୍ତ ଉତ୍ତର ଶବ୍ଦକୁ ଗାତ କରି ଚିହ୍ନଟ କର । ଉତ୍ତର ପତ୍ରରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ସୂଚନାକୁ ଦେଖ ।
7. (i) ସମସ୍ତ ପ୍ରଶ୍ନ ସମାନ ମାର୍କ ବହନ କରେ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ପ୍ରଶ୍ନ ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ଅଟେ । ଉତ୍ତର ପତ୍ରରେ ତୁମ ଦ୍ୱାରା ଦିଆଯାଇଥିବା ସଠିକ୍ ଉତ୍ତରକୁ ନେଇ ତୁମର ସମୁଦାୟ ମାର୍କ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିବ ।
(ii) ଭୁଲ ଉତ୍ତର ପାଇଁ ନେଗେଟିଭ୍ ମାର୍କିଙ୍ଗ୍ ହେବ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ଭୁଲ ଉତ୍ତର ପାଇଁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ପ୍ରଶ୍ନର ଏକ - ତୃତୀୟାଂଶ (୦.୩୩) ମାର୍କକୁ କାଟିଦିଆଯିବ ।
(iii) ଯଦି ପ୍ରାର୍ଥୀ ଗୋଟିଏ ପ୍ରଶ୍ନର ଏକାଧିକ ଉତ୍ତର ଦେଇଥାନ୍ତି, ଏହା ଭୁଲ ଉତ୍ତର ଭାବେ ଗ୍ରହଣ କରାଯିବ, ଯଦି ଚନ୍ଦ୍ରଧରୁ ଗୋଟିଏ ଠିକ୍ ଉତ୍ତର ଥାଏ, ସେହି ପ୍ରଶ୍ନ ପାଇଁ ଉପରୋକ୍ତ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ନେଗେଟିଭ୍ ମାର୍କିଙ୍ଗ୍ ହିସାବକୁ ନିଆଯିବ ।
8. ଉତ୍ତର ପତ୍ରରେ ପରୀକ୍ଷା ବୁକ୍ଲେଟ୍ ରେ ଥିବା ସମସ୍ତ ଉତ୍ତର ଗାତ ଚିହ୍ନଟ ପ୍ରକ୍ରିୟା ପୂର୍ବରୁ ତୁମର Admission Certificate ରେ ଥିବା ନିର୍ଦ୍ଦେଶାନାମାକୁ ଦେଖି ତୁମକୁ କିଛି ତଥ୍ୟ ଉତ୍ତର ପତ୍ରରେ ପୂରଣ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ ।
9. ଉତ୍ତର ପତ୍ରରେ ତୁମର ସମସ୍ତ ଉତ୍ତର ପୂରଣ ହୋଇପାରିବା ପରେ ଓ ପରୀକ୍ଷା ସାରିବା ପରେ, ତୁମକୁ ଦିଆଯାଇଥିବା ଉତ୍ତର ପତ୍ରକୁ ତୁମେ ପରୀକ୍ଷକଙ୍କୁ ହସ୍ତାନ୍ତରକରିବା ଭଡ଼ିବ । ପରୀକ୍ଷା ଶେଷ ହେବାପରେ ପ୍ରାର୍ଥୀଙ୍କ କପି / ଉତ୍ତର ପତ୍ରର ଦ୍ୱିତୀୟ ପୃଷ୍ଠା ସହ ପରୀକ୍ଷା ବୁକ୍ଲେଟ୍ ପ୍ରାର୍ଥୀମାନେ ସାଥରେ ନେଇପାରିବେ, ଏହା କେବଳ ନିଜର ବିଚାର ପାଇଁ ।
10. ପରୀକ୍ଷା ବୁକ୍ଲେଟ୍ ର ଶେଷ ଭାଗରେ Rough Sheet ସ୍ୱଳ୍ପ କରାଯାଇଛି ।

DO NOT OPEN THIS TEST BOOKLET UNTIL YOU ARE ASKED TO DO SO

1. Match the following with respect to the occurrence of races in List - II to the type of Races in List - I.

List - I Races	List - II Area of Existence
a. The Turko-Iranian	1. Rajasthan and Punjab
b. The Indo-Aryan	2. Odisha and Assam
c. The Scytho-Dravidian	3. West India (Gujarat to Karnataka)
d. The Mongolo-Dravidian	4. North Western Frontier Agency

Codes :

	a	b	c	d
(A)	4	1	3	2
(B)	1	4	2	3
(C)	1	3	2	4
(D)	4	2	3	1

2. India is an agricultural country, where most of the population directly or indirectly involved in this sector. Regarding agriculture in India, which one of the following statements is/are not correct?

1. Bajra is a Kharif crop, which requires 25°-31°C temperature and 40-50 cm rainfall.
2. Cotton is categorized into three groups long-staple, medium staple and short-staple.
3. Currently, India accounts for about 50% of the world's total jute production.
4. India is the second-largest producer of silk and the largest consumer of silk in the world.

Select the correct answer using the codes given below:

(A) 2 and 4	(B) Only 3
(C) 1 and 2	(D) Only 4

1. ଜାତିପ୍ରଥା ଅନୁସାରେ ତାଲିକା - II ସହିତ ତାଲିକା - I ର ମେଳକ ତାଲିକା - I ସହ କରନ୍ତୁ

ତାଲିକା-I ବଂଶ/ଜାତି	ତାଲିକା-II ଅସ୍ଥିତ କ୍ଷେତ୍ର
a. ତୁର୍କ-ଇରାନ	1. ରାଜସ୍ଥାନ ଓ ପଞ୍ଜାବ
b. ଇଣ୍ଡୋ-ଆରିଆନ	2. ଓଡ଼ିଶା ଓ ଆସାମ
c. ସାଇଥୋ-ଦ୍ରାବିଡ଼ିଆନ	3. ପଶ୍ଚିମ ଭାରତ (ଗୁଜୁରାଟ ରୁ କର୍ଣ୍ଣାଟକ)
d. ମଙ୍ଗୋଲ-ଦ୍ରାବିଡ଼ିଆନ	4. ଉତ୍ତର ପଶ୍ଚିମ ସୀମାନ୍ତ ପ୍ରଦେଶ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ

କୋଡ୍ (Codes) :

	a	b	c	d
(A)	4	1	3	2
(B)	1	4	2	3
(C)	1	3	2	4
(D)	4	2	3	1

2. ଭାରତ ହେଉଛି ଏକ କୃଷିପ୍ରଧାନ ଦେଶ ଯେଉଁଠାରେ ଅଧିକାଂଶ ଜନସଂଖ୍ୟା ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ଭାବେ ବା ଅପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ଭାବେ ସହି କ୍ଷେତ୍ରରେ ନିୟୋଜିତ ଅଛନ୍ତି । ଭାରତରେ କୃଷି ବ୍ୟବସ୍ଥା ଦୃଷ୍ଟିରୁ ତଳ ଲିଖିତ କେଉଁ ଉକ୍ତି/ଉକ୍ତି ଗୁଡ଼ିକ ସତ୍ୟ ନୁହେଁ ।

1. ବାଜରା ଏକ ଖରିଫ ଫସଲ, ଯାହା 25-31°C ତାପମାତ୍ରା ଏବଂ 40-50 ସେଣ୍ଟିମିଟର ବର୍ଷା ଆବଶ୍ୟକ କରେ
2. କପାକୁ ତିନୋଟି ବର୍ଷ/ପ୍ରକାର ରେ ବିଭକ୍ତ କରାଯାଏ - ଦୀର୍ଘକାୟ, ମଧ୍ୟମକାୟ ଓ ସ୍ୱଳ୍ପକାୟ
3. ବର୍ତ୍ତମାନ ବିଶ୍ୱରେ ମୋଟ ଝୋଟ ଉତ୍ପାଦନରେ ଭାରତର ଯୋଗଦାନ ପ୍ରାୟତଃ 50%
4. ଭାରତ ବିଶ୍ୱର ଦ୍ୱିତୀୟ ବୃହତ୍ତମ ରେଶମ ଉତ୍ପାଦନକାରୀ ଦେଶ ଏବଂ ସର୍ବାଧିକ ରେଶମ ବ୍ୟବହାର କାରୀ ଦେଶ

ନିମ୍ନରେ ଦିଆଯାଇଥିବା କୋଡ୍ (codes) ବ୍ୟବହାର କରି ଠିକ୍ ଉତ୍ତରଟି ବାଛି ।

(A) 2 ଓ 4	(B) କେବଳ 3
(C) 1 ଓ 2	(D) କେବଳ 4

3. Match important projects in List - I with the area of implementation in List - II and select the correct answer using the code given below:

List - I (Multipurpose Projects in India)	List - II (Area/ Place of implementation)
a. Tungabhadra Multipurpose Project	1. Lower Narmada Valley, Gujarat
b. The Sardar Sarovar Project	2. Nalgonda district, Telangana
c. Nagarjuna Sagar Project	3. Andhra Pradesh and Karnataka
d. Bhakra Nangal Project	4. Punjab, Haryana and Rajasthan

Codes :

	a	b	c	d
(A)	1	2	3	4
(B)	2	3	1	4
(C)	3	1	2	4
(D)	4	2	1	3

4. Among the following options which mountain pass doesn't belongs to the correct state?
- (A) Shipki La → Himachal Pradesh
(B) Aghil Pass → Uttarakhand
(C) Dipher Pass → Arunachal Pradesh
(D) Jelep La → Sikkim

3. ତାଲିକା I ରେ ଥିବା ମହତ୍ତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରକଳ୍ପ ସହ ତାଲିକା II ରେ ଥିବା ରୂପାୟନ କ୍ଷେତ୍ର (implementation) ସହ ମେଳକର୍ମ କର ଓ ନିମ୍ନରେ ଦିଆଯାଇଥିବା କୋଡ (code) ବ୍ୟବହାର କରି ଠିକ୍ ଉତ୍ତର ଚି ରୟନ କର ।

ତାଲିକା-I (ଭାରତ ର ବହୁମୁଖୀ ପ୍ରକଳ୍ପ)	ତାଲିକା-II (ରୂପାୟନ କ୍ଷେତ୍ର / ସ୍ଥାନ)
a. ତୁଙ୍ଗଭଦ୍ର ବହୁମୁଖୀ ପ୍ରକଳ୍ପ	1. ନର୍ମଦା ର ନିମ୍ନ ଉପତ୍ୟକା, ଗୁଜୁରାଟ
b. ସର୍ଦାର ସରୋଭର ପ୍ରକଳ୍ପ	2. ନେଲଗୋଣ୍ଡା ରାଜ୍ୟ, ତେଲଙ୍ଗାନା
c. ନାଗାର୍ଜୁନ ସାଗର ପ୍ରକଳ୍ପ	3. ଆନ୍ଧ୍ର ପ୍ରଦେଶ ଓ କର୍ଣ୍ଣାଟକ
d. ଭାକ୍ରାନଙ୍ଗଲ୍ ପ୍ରକଳ୍ପ	4. ପଞ୍ଜାବ, ହରିୟାନା ଓ ରାଜସ୍ଥାନ

କୋଡ (Codes) :

	a	b	c	d
(A)	1	2	3	4
(B)	2	3	1	4
(C)	3	1	2	4
(D)	4	2	1	3

4. ନିମ୍ନରେ ଥିବା ବିକଳ୍ପ ମଧ୍ୟରୁ କେଉଁ ପର୍ବତ ଗିରିପଥଟି ସଠିକ୍ ରାଜ୍ୟର ନୁହେଁ ?
- (A) ଶିପ୍କି ଲା (Shipki La) → ହିମାଚଳ ପ୍ରଦେଶ
(B) ଅଗିଲ ପାଶ (Aghil Pass) → ଉତ୍ତରାଖଣ୍ଡ
(C) ଡିଫର ପାଶ (Dipher Pass) → ଅରୁଣାଚଳ ପ୍ରଦେଶ
(D) ଜେଲପ୍ ଲା (Jelep La) → ସିକିମ୍

5. Which of the following factors are responsible for breaks in the monsoon?

- I. Origin of tropical cyclones in Bay of Bengal
- II. Erratic behavior of 2nd equatorial troughs
- III. Inadequate heating of Tibetan Plateau
- IV. Southern Branch of South West Tropical Jet re-establish over northern India

Choose the correct options from below:

Options:

- (A) I and IV
- (B) I, II and III
- (C) I, II and IV
- (D) IV and III

6. Which of the following river / rivers are exhibiting the antecedent drainage pattern in Odisha?

- (A) The Mahanadi and the Brahmani
- (B) The Brahmani and The Baitarini
- (C) The Mahanadi and the Baitarini
- (D) The Baitarini and the Rushikulya

7. Black Earth soil has been developed in which region of Odisha?

- (A) Brahmani Basin
- (B) Mayurbhanj
- (C) Anugul - Athamallik and Boudh
- (D) Sambalpur Valley

5. ନିମ୍ନଲିଖିତ କାରଣ ଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ କେଉଁଟି ଜଳବାୟୁ ପରିବର୍ତ୍ତନ ପାଇଁ ଦାୟୀ ଅଟେ ।

- I. ବଙ୍ଗୋପସାଗର ରେ କ୍ରାନ୍ତିୟ ବାତ୍ୟାର ଉତ୍ପତ୍ତିସ୍ଥଳ ଅଟେ
- II. ଦ୍ୱିତୀୟ ବିଷୁବରେଖା ର ଅନିୟମିତ/ଅସ୍ଥିର ବ୍ୟବହାର
- III. ଡିବରୀୟ ମାଳଭୂମିର ଅପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ଉତ୍ତାପ
- IV. ଦକ୍ଷିଣ-ପଶ୍ଚିମ କ୍ରାନ୍ତିୟ ଜେଟ୍ ର ଦକ୍ଷିଣ ଶାଖା ଉତ୍ତର ଭାରତ ଉପରେ ପୁନଃସ୍ଥାପିତ ହୋଇଛି

ଠିକ୍ ଉତ୍ତରଟି ବାଛିନ୍ତୁ

ବିକଳ୍ପ :

- (A) I ଓ IV
- (B) I, II ଓ III
- (C) I, II ଓ IV
- (D) IV ଓ III

6. ନିମ୍ନରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ନଦୀ/ନଦୀଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ କେଉଁଟି ଓଡ଼ିଶାର ପୂର୍ବବର୍ତ୍ତୀ ଜଳ ନିଷ୍କାସନ ପ୍ରଣାଳୀ ପ୍ରଦର୍ଶନ କରୁଛି ।

- (A) ମହାନଦୀ ଓ ବ୍ରାହ୍ମଣୀ
- (B) ବ୍ରାହ୍ମଣୀ ଓ ବୈତରଣୀ
- (C) ମହାନଦୀ ଓ ବୈତରଣୀ
- (D) ବୈତରଣୀ ଓ ରଷିକୁଲ୍ୟା

7. ଓଡ଼ିଶାର କେଉଁ ଅଞ୍ଚଳରେ କୃଷ୍ଣ ମୃତ୍ତିକାର ବିକାଶ ଘଟିଛି ?

- (A) ବ୍ରାହ୍ମଣୀ ଅବବାହିକା
- (B) ମୟୂରଭଞ୍ଜ
- (C) ଅନୁଗୁଳ-ଆଠମଲ୍ଲିକ ଓ ବୌଦ୍ଧ
- (D) ସମ୍ବଲପୁର ଉପତ୍ୟକା

8. Match the morphological units of Rolling uplands (List - I) with the correct river basin (List - II)

List - I (Morphological Units) List - II (Basin Associated)

- a. The Rajgangpur - Panposh Uplands
 b. The Jharsuguda Uplands
 c. The Balangir - Titlagarh - Patnagarh uplands
 d. The Malakanagiri Uplands
1. Ib Basin
 2. Northern Tel Basin
 3. The Sabari Basin
 4. Koel and the Sankh Rivers

Codes :

	a	b	c	d
(A)	4	1	2	3
(B)	1	2	3	4
(C)	3	2	1	4
(D)	2	3	1	4

9. Which of the following is associated with Chilika lake?

- I. First Indian wetland under the Ramsar Convention.
 II. Irrawaddy dolphins
 III. Lacustrine plain

Select the correct answer using the code given below:

- (A) I and II only
 (B) I and III only
 (C) I only
 (D) I, II and III

8. ଉଚ୍ଚ ଭୂମିରେ ଉଠାଣୀ ଓ ଗଡ଼ାଣୀ (ତାଲିକା - I) ର ରୂପତତ୍ତ୍ୱ ସହ (ତାଲିକା - II) ରେ ଥିବା କେଉଁ ନଦୀର ଅବବାହିକା ସହ ମେଳ ଖାଉଛି ? ମେଳ କର ।

ତାଲିକା-I (ରୂପତତ୍ତ୍ୱ ଏକକ) ତାଲିକା-II (ନଦୀ ସଂଯୁକ୍ତ ଅବବାହିକା)

- a. ରାଜଗାଙ୍ଗପୁର - ପାନପୋସ୍ ଉଚ୍ଚଯାଗା
 b. ଝାରସୁଗୁଡ଼ା ଉଚ୍ଚଯାଗା
 c. ବଲାଙ୍ଗିର - ଚିତିଲାଗଡ଼ - ପାଟଣାଗଡ଼ ଉଚ୍ଚଯାଗା
 d. ମାଲକାନଗିରି ଉଚ୍ଚଯାଗା
1. ଇବ (Ib) ଅବବାହିକା
 2. ତେଲ ନଦୀ ଉତ୍ତର ଅବବାହିକା
 3. ସବେରୀ ନଦୀ ଅବବାହିକା
 4. କୋଏଲ୍ ଓ ସଙ୍ଖ ନଦୀ (Koel and the Sankh Rivers)

କୋଡ୍ (Codes) :

	a	b	c	d
(A)	4	1	2	3
(B)	1	2	3	4
(C)	3	2	1	4
(D)	2	3	1	4

9. ନିମ୍ନୋକ୍ତ ମଧ୍ୟରୁ କେଉଁଟି ତାଲିକା ହ୍ରଦ ସହିତ ସଂଯୁକ୍ତ/ସଂଲଗ୍ନ ଅଟେ ।

- I. ରାମସାର ସମ୍ମିଳନୀ ଅନ୍ତର୍ଗତ ପ୍ରଥମ ଭାରତୀୟ ଆଡ୍ର ଭୂମି
 II. ଇରାଓ୍ୱାଡ଼ି ଉଚ୍ଚପର୍ବତ
 III. ଅଧ୍ୟସ୍ତନ ସମଭୂମୀ

ତଳେ ଦିଆଯାଇଥିବା କୋଡ୍ (code) ମେଳ ଠିକ୍ ଉତ୍ତରଟି ବାଛି ।

- (A) କେବଳ I ଓ II
 (B) କେବଳ I ଓ III
 (C) କେବଳ I
 (D) I, II ଓ III

10. Odisha experiences which types of climates according to Koppen's climatic classification?
- (A) Tropical Savanna
(B) Humid Subtropical
(C) Mediterranean
(D) Subtropical Steppe

11. Which of the following statements are correct in respect of 'Objective Resolution' of Indian Constitution?

- (1) The Author of this Resolution was Dr. B.R. Ambedkar
(2) It was adopted by Constituent Assembly on January 22, 1947
(3) The goal of this Resolution was to declare India as a Sovereign, Socialist, Democratic Republic
(4) This Resolution later framed as the Preamble of Indian Constitution
- (A) 1 and 3 (B) 2 and 4
(C) 1 and 4 (D) 1 and 2

12. Which of the following statements are correct in respect of 'Constituent Assembly'?

- (1) The Constituent Assembly was constituted under the scheme of 'Cabinet Mission Plan'
(2) The total strength of Constituent Assembly originally was 369
(3) 296 seats were allotted to British India
(4) 73 seats to Princely States
- (A) 2 and 3 (B) 3 and 4
(C) 1 and 4 (D) 1 and 3

10. କୋପିନ୍ ଜଳବାୟୁ ବର୍ଗୀକରଣ ଅନୁସାରେ ଓଡ଼ିଶାରେ କେଉଁ ପ୍ରକାରର ଜଳବାୟୁ ଅନୁଭୂତ ହୁଏ ?

- (A) ଆଦ୍ର ସବର୍ଣ୍ଣ
(B) ଆଦ୍ର ଉପକ୍ରାନ୍ତିୟ
(C) ଭୂମଧ୍ୟ ସାଗରୀୟ
(D) ଉପକ୍ରାନ୍ତିୟ ଷ୍ଟେପ୍

11. ଭାରତୀୟ ସମ୍ବିଧାନର 'Objective Resolution' ସଂପର୍କରେ ନିମ୍ନୋକ୍ତ ଉକ୍ତି ମଧ୍ୟରୁ କେଉଁଟି ଠିକ୍ ?

- (1) ଏହି ରିଜୋଲ୍ୟୁସନର ରଚୟିତା ଡକ୍ଟର ବି. ଆର୍. ଆମ୍ବେଦକର ଥିଲେ
(2) 1947 ମସିହା ଜାନୁୟାରୀ 22 ରେ ସମ୍ବିଧାନ ସଭା ଦ୍ୱାରା ଏହା ଗୃହିତ ହୋଇଥିଲା
(3) ଭାରତକୁ ଏକ ସାର୍ବଭୌମ, ସମାଜବାଦୀ, ଗଣତାନ୍ତ୍ରିକ ଗଣରାଜ୍ୟ ଭାବେ ଘୋଷଣା କରିବା ଏହି ରିଜୋଲ୍ୟୁସନର ଲକ୍ଷ୍ୟ ଥିଲା
(4) ଏହି ରିଜୋଲ୍ୟୁସନ ପରେ ଭାରତୀୟ ସମ୍ବିଧାନର ମୁଖବନ୍ଧ (Preamble) ଭାବେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଥିଲା

- (A) 1 ଓ 3 (B) 2 ଓ 4
(C) 1 ଓ 4 (D) 1 ଓ 2

12. 'ସମ୍ବିଧାନ ସଭା' ସଂପର୍କରେ ନିମ୍ନୋକ୍ତ ଉକ୍ତି ମଧ୍ୟରୁ କେଉଁଟି ଠିକ୍ ?

- (1) 'Cabinet Mission Plan' ଯୋଜନା ଅଧୀନରେ ସମ୍ବିଧାନ ସଭା ଗଠିତ ହୋଇଥିଲା
(2) ସମ୍ବିଧାନ ସଭାର ମୂଳ ସଂଖ୍ୟା ଥିଲା 369
(3) ବ୍ରିଟିଶ୍ ଇଣ୍ଡିଆକୁ 296 ଟି ସିଟ୍ ଆବଣ୍ଟନ କରାଯାଇଥିଲା
(4) ଦେଶୀୟ ରାଜ୍ୟକୁ 73ଟି ଆସନ

- (A) 2 ଓ 3 (B) 3 ଓ 4
(C) 1 ଓ 4 (D) 1 ଓ 3

13. Consider the following pairs in respect of 'Sources of Indian Constitution' and pick up the right matchings.

<u>Item</u>	<u>Source</u>
(1) Office of Governor	- England
(2) Public Service Commission	- Govt. of India Act-1935
(3) Freedom of Trade & Commerce	- USA
(4) The Language of Preamble of Constitution	- Australia

(A) 1 and 2   (B) 2 and 3
(C) 2 and 4   (D) 3 and 4

14. Which of the following Articles of Indian Constitution are not related to each other ?

- (1) Art. 12 and Art. 36
(2) Art. 13 and Art. 368
(3) Art. 22 and Art. 32 (2)
(4) Art. 141 and Art. 214
- (A) 2 and 3
(B) 4 only
(C) 1 and 3
(D) All are related

13. 'ଭାରତୀୟ ସମିଧାନର ଉତ୍ସ' ସମ୍ବନ୍ଧରେ ନିମ୍ନୋକ୍ତ ଯୋଡ଼ାକୁ ବିଚାର କର ଏବଂ ଠିକ୍ ମେଳକକୁ ବାଛି ।

<u>ଆଇଟମ୍ (Item)</u>	<u>ଉତ୍ସ (Source)</u>
(1) ରାଜ୍ୟପାଳଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ	- ଇଂଲଣ୍ଡ
(2) ଲୋକସେବା ଆୟୋଗ	- ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ଅଧିନିୟମ-1935
(3) ବ୍ୟବସାୟ ଓ ବାଣିଜ୍ୟର ସ୍ୱାଧୀନତା	- ଯୁଏସଏ
(4) ସମିଧାନ ମୁଖବନ୍ଧର ଭାଷା	- ଅଷ୍ଟ୍ରେଲିଆ

(A) 1 ଓ 2   (B) 2 ଓ 3
(C) 2 ଓ 4   (D) 3 ଓ 4

14. ଭାରତୀୟ ସମିଧାନର କେଉଁ ଧାରା (Articles) ପରସ୍ପର ସହିତ ସମ୍ବନ୍ଧିତ ନୁହେଁ ?

- (1) ଧାରା 12 ଓ ଧାରା 36
(2) ଧାରା 13 ଓ ଧାରା 368
(3) ଧାରା 22 ଓ ଧାରା 32 (2)
(4) ଧାରା 141 ଓ ଧାରା 214
- (A) 2 ଓ 3
(B) 4 କେବଳ
(C) 1 ଓ 3
(D) ସବୁଗୁଡ଼ିକ ସମ୍ବନ୍ଧିତ

15. Which of the following statements are correct in respect of Lame Duck Politician?

- (1) Having lost a re-election bid
  - (2) Choosing not to seek another term after expiration of his/her term.
  - (3) No term limit running for particular office again
  - (4) Abolition of Office after his/her official term
- (A) 1, 2 and 4
(B) 2, 3 and 4
(C) None of the above
(D) All above

16. Which of the following statements are correct in respect of Basic Structure of Indian Constitution?

- (1) It is a form of Judicial Review
  - (2) It is used to test the legality of any legislation by the Courts
  - (3) The Doctrine of Basic Structure of Constitution gave free hand to Parliament to amend any part of Constitution
  - (4) The Constitution of India defines 'basic structure' in terms of Federalism, Secularism, Fundamental Rights and Socialism.
- (A) 1 and 2
(B) 2 and 3
(C) 1 and 4
(D) 3 and 4

15. 'Lame Duck Politician' କ ସଂପର୍କରେ ନିମ୍ନ ଉକ୍ତିଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ କେଉଁଟି ଠିକ୍ ?

- (1) ପୁନର୍ବାର ନିର୍ବାଚନ ଲଢ଼ି ପରାଜିତ ହୋଇଥିଲେ
  - (2) ନିଜର କାର୍ଯ୍ୟକାଳ ଶେଷ ହେବାପରେ ଆଉ ଏକ କାର୍ଯ୍ୟକାଳ ନ ନେବା ପାଇଁ ବାଛିବା
  - (3) ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କାର୍ଯ୍ୟକାଳ ପାଇଁ କାର୍ଯ୍ୟକାଳ ସୀମା ନରହିବା
  - (4) ନିଜର ସରକାରୀ କାର୍ଯ୍ୟକାଳ ପରେ ପଦବୀ ଉଚ୍ଛେଦ
- (A) 1, 2 ଓ 4
(B) 2, 3 ଓ 4
(C) ଉପରୋକ୍ତ କେଉଁଟି ନୁହେଁ
(D) ଉପରୋକ୍ତ ସମସ୍ତ

16. ଭାରତୀୟ ସମ୍ବିଧାନର ମୌଳିକ ଢ଼ାଞ୍ଚା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ନିମ୍ନୋକ୍ତ ଉକ୍ତିଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ କେଉଁଟି ଠିକ୍ ?

- (1) ଏହା ଏକ ପ୍ରକାର ବିଚାର ବିଭାଗୀୟ ସମୀକ୍ଷା
  - (2) କୋର୍ଟ ଦ୍ୱାରା କୌଣସି ଆଇନର ବୈଧତା ପରୀକ୍ଷା କରିବା ପାଇଁ ଏହାର ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇଥାଏ
  - (3) ସମ୍ବିଧାନର ମୌଳିକ ଢ଼ାଞ୍ଚାର ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ଏହାର ଯେକୌଣସି ଅଂଶରେ ସଂଶୋଧନ ପାଇଁ ସଂସଦକୁ ମୁକ୍ତ ହସ୍ତ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲା
  - (4) ଭାରତର ସମ୍ବିଧାନ ସଂଘବାଦ, ଧର୍ମନିରପେକ୍ଷତା, ମୌଳିକ ଅଧିକାର ଏବଂ ସମାଜବାଦ ରୂପରେ ମୌଳିକ ଢ଼ାଞ୍ଚାକୁ ପରିଭାଷିତ କରିଥାଏ
- (A) 1 ଓ 2
(B) 2 ଓ 3
(C) 1 ଓ 4
(D) 3 ଓ 4

17. Entry 5 of List II of Seventh Schedule of Indian Constitution deals with -

- (A) Public Order
- (B) Public Health
- (C) State Pensions
- (D) Local Governments

18. Which of the following statements are correct in respect of Art. 243 of Indian Constitution?

- (1) Art. 243 (C) provides representation of chairpersons of Panchayats at the Village level in the Panchayats at the District level.
- (2) Art. 243 (D) provides representation for women to the offices of chairperson in Panchayats at village level.
- (3) Art 243 (I) is related to power to levy taxes by Panchayats
- (4) Art. 243 (J) is related to bar on the courts to call in question the election of Panchayats

- (A) 2 and 3
- (B) 1 and 4
- (C) 1 and 2
- (D) 1 and 3

17. ଭାରତୀୟ ସମ୍ବିଧାନର ସପ୍ତମ ଅନୁସୂଚୀର ତାଲିକା II ର ପ୍ରବେଶ 5 ସହ ଜଡ଼ିତ

- (A) ସରକାରୀ ଆଦେଶ
- (B) ଜନସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ
- (C) ରାଜ୍ୟ ପେନସନ୍
- (D) ସ୍ଥାନୀୟ ସରକାର

18. ଭାରତୀୟ ସମ୍ବିଧାନର ଧାରା 243 ସଂପର୍କରେ ନିମ୍ନୋକ୍ତ ଉକ୍ତିଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ କେଉଁଟି ଠିକ୍ ?

- (1) ଧାରା 243 (C) ଜିଲ୍ଲା ସ୍ତରରେ ପଞ୍ଚାୟତରେ ଗ୍ରାମସ୍ତରରେ ପଞ୍ଚାୟତ ଅଧ୍ୟକ୍ଷଙ୍କ ପ୍ରତିନିଧିତ୍ୱ ପ୍ରଦାନ କରିଥାଏ
- (2) ଧାରା 243 (D) ଗ୍ରାମସ୍ତରର ପଞ୍ଚାୟତଗୁଡ଼ିକରେ ଅଧ୍ୟକ୍ଷଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟକୁ ମହିଳାଙ୍କ ପାଇଁ ପ୍ରତିନିଧିତ୍ୱ ବ୍ୟବସ୍ଥା ରହିଛି
- (3) ଧାରା 243 (I) ପଞ୍ଚାୟତ ଦ୍ୱାରା ଟିକସ ଆଦାନ କରିବାର କ୍ଷମତା ସହ ସମ୍ବନ୍ଧିତ
- (4) ଧାରା 243 (J) ପଞ୍ଚାୟତ ନିର୍ବାଚନ ଉପରେ ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠାଇବା ପାଇଁ କୋର୍ଟ ଉପରେ ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ଲଗାଇବା ସହ ସମ୍ବନ୍ଧିତ

- (A) 2 ଓ 3
- (B) 1 ଓ 4
- (C) 1 ଓ 2
- (D) 1 ଓ 3

19. Which of the following statements are correct in respect of the Election Commission of India?

- (1) It is an autonomous Legal Body
- (2) Part XV of Indian Constitution deals with the Elections and the Election Commission
- (3) The Election Commission was established on January 25, 1950
- (4) Art. 328 provides bar on the interference of Courts in electoral matters.

(A) 2 and 3

(B) 1 and 4

(C) 3 and 4

(D) 2 and 3

20. Which of the following Committees recommended for the creation of 'Nyaya Panchayats' at village level?

- (A) L.M. Singhvi Committee
- (B) G.V.K. Rao Committee
- (C) Mohan Kanda Committee
- (D) Ashok Mehta Committee

19. ଭାରତର ନିର୍ବାଚନ କମିଶନଙ୍କ ସଂପର୍କରେ ନିମ୍ନୋକ୍ତ ଉକ୍ତିଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ କେଉଁଟି ଠିକ୍ ?

(1) ଏହା ଏକ ସ୍ୱୟଂଶାସିତ ଆଇନଗତ ସଂସ୍ଥା

(2) ଭାରତୀୟ ସମ୍ବିଧାନର ପଞ୍ଚଦଶ ଭାଗରେ ନିର୍ବାଚନ ଓ ନିର୍ବାଚନ କମିଶନଙ୍କ ସମ୍ପର୍କରେ ଉଲ୍ଲେଖ ରହିଛି

(3) 1950 ଜାନୁଆରୀ 25 ରେ ନିର୍ବାଚନ କମିଶନ ସ୍ଥାପିତ ହୋଇଥିଲା

(4) ଧାରା 328 ନିର୍ବାଚନ ମାମଲାରେ କୋର୍ଟର ହସ୍ତକ୍ଷେପ ଉପରେ ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ଲଗାଇ ଥାଏ

(A) 2 ଓ 3

(B) 1 ଓ 4

(C) 3 ଓ 4

(D) 2 ଓ 3

20. ଗ୍ରାମ ସ୍ତରରେ ନୂଆ ପଞ୍ଚାୟତଗୁଡ଼ିକର ସୃଷ୍ଟି ପାଇଁ ନିମ୍ନୋକ୍ତ କେଉଁ କମିଟି ପ୍ରସ୍ତାବ ଦେଇଥିଲେ ?

(A) ଏଲ. ଏମ୍. ସିଂହଭୈ କମିଟି

(B) ଜି. ଭି. କେ. ରାଓ କମିଟି

(C) ମୋହନ କଣ୍ଡା କମିଟି

(D) ଅଶୋକ ମେହ୍ତା କମିଟି

21. Which of the following statements are correct in respect of 'Attorney General of India'?

- (1) Attorney General of India is a part of Indian Judiciary
- (2) Attorney General of India is appointed by President on the advice of Chief Justice of India
- (3) The term of office of Attorney General of India is not fixed by the Constitution
- (4) Attorney General of India has right to take part in the proceedings of both Houses of Parliament.

- (A) 1, 2 and 4   (B) 2 and 3
(C) 1 and 3   (D) 3 and 4

22. Which of the following statements are correct in respect of Bills introduced in Parliament?

- (1) If a Government Bill is rejected by the House in Parliament it amounts 'vote of confidence' in the Government
- (2) The Government's Bill introduction in the House necessitates a fifteen-day notice
- (3) The 'Taxation Laws (Amendment) Bill 2021' comes under the category of Money Bill
- (4) The Central Universities (Amendment) Bill 2021 comes under Ordinary Bill.

- (A) 1 and 4   (B) 2 and 3
(C) 3 and 4   (D) 2 and 4

21. ଭାରତର ଆଟର୍ଣ୍ଣ ଜେନେରାଲଙ୍କ ସଂପର୍କରେ ନିମ୍ନ ଉକ୍ତିଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ କେଉଁଟି ଠିକ୍ ?

- (1) ଭାରତର ଆଟର୍ଣ୍ଣ ଜେନେରାଲ ଭାରତୀୟ ନ୍ୟାୟପାଳିକାର ଏକ ଅଂଶ ଅଟନ୍ତି
- (2) ଭାରତର ପ୍ରଧାନ ନ୍ୟାୟାଧୀଶଙ୍କ ପରାମର୍ଶରେ ରାଷ୍ଟ୍ରପତିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଭାରତର ଆଟର୍ଣ୍ଣ ଜେନେରାଲ ନିଯୁକ୍ତି ହୁଏ
- (3) ସମ୍ବିଧାନ ଦ୍ୱାରା ଭାରତର ଆଟର୍ଣ୍ଣ ଜେନେରାଲଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟକାଳ ସ୍ଥିର ହୋଇନାହିଁ
- (4) ସଂସଦର ଉଭୟ ଗୃହର କାର୍ଯ୍ୟରେ ଭାଗ ନେବାର ଅଧିକାର ଭାରତର ଆଟର୍ଣ୍ଣ ଜେନେରାଲଙ୍କର ରହିଛି

- (A) 1, 2 ଓ 4   (B) 2 ଓ 3
(C) 1 ଓ 3   (D) 3 ଓ 4

22. ସଂସଦରେ ଆଗତ ହୋଇଥିବା ବିଧେୟକଗୁଡ଼ିକ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ନିମ୍ନୋକ୍ତ ଉକ୍ତିଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ କେଉଁଟି ଠିକ୍ ?

- (1) ଯଦି କୌଣସି ସରକାରୀ ବିଲ୍ ସଂସଦର ଗୃହରେ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ ହୁଏ ତେବେ ଏହା ସରକାରଙ୍କ ଉପରେ ଆତ୍ମା ଭୋଗ ସଦୃଶ ହୋଇଥାଏ
- (2) ଗୃହରେ ସରକାରୀ ବିଧେୟକ ଉପସ୍ଥାପନ ପାଇଁ ପନ୍ଦର ଦିନର ନୋଟିସ୍ ଆବଶ୍ୟକ ।
- (3) ଟିକସ (ସଂଶୋଧନ) ବିଧେୟକ 2021 ଅର୍ଥ ବିଧେୟକ ବର୍ଗରେ ଆସିଥାଏ
- (4) କେନ୍ଦ୍ରିୟ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ (ସଂଶୋଧନ) ବିଧେୟକ 2021 ସାଧାରଣ ବିଧେୟକ ଅଧୀନରେ ଆସିଥାଏ

- (A) 1 ଓ 4   (B) 2 ଓ 3
(C) 3 ଓ 4   (D) 2 ଓ 4

23. Which of the following statements are correct in respect of 'Types of Majority in Parliament'?

- (1) Absolute Majority - More than 50% of the House's total Strength
- (2) Simple Majority - The majority of more than 50% of those present and voting
- (3) Effective Majority : Majority of the House's effective strength.
- (4) Effective Strength : means total strength excluding number of vacancies
- (5) Special Majority : Majority of 2/3 members of total strength of the House

- (A) 1, 3, 4 and 5
 (B) 2, 3 and 5
 (C) 2, 3 and 4
 (D) 1, 2, 3 and 4

24. Which of the following statements are correct in respect of 'Sittings of Parliament' ?

- (1) In the year 1955 a Lok Sabha Committee had proposed a timetable for parliamentary sessions with three times a year
- (2) It suggested Budget Session from February 1, to May 7
- (3) It suggested Monsoon Session from July 1 to September 10
- (4) It suggested Winter Session from November 15 to December 15

- (A) 1 and 4   (B) 2 and 3
 (C) 1 and 2   (D) 3 and 4

23. ସଂସଦରେ ସଂଖ୍ୟା ଗରିଷ୍ଠତାର ପ୍ରକାର ସଂପର୍କରେ ନିମ୍ନରେ ଥିବା ଉକ୍ତିଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ କେଉଁଟି ଠିକ୍ ?

- (1) ନିରକ୍ଷୁଣ ସଂଖ୍ୟାଗରିଷ୍ଠତା - ଗୃହର ମୋଟ ସଂଖ୍ୟାର 50% ରୁ ଅଧିକ
- (2) ସାଧାରଣ ସଂଖ୍ୟାଗରିଷ୍ଠତା - ଉପସ୍ଥିତ ଓ ଭୋଟ ଦେଇଥିବା ସଂଖ୍ୟାର 50% ରୁ ଅଧିକ
- (3) ପ୍ରଭାବୀ ସଂଖ୍ୟାଗରିଷ୍ଠତା - ଗୃହର ଅଧିକାଂଶ ପ୍ରଭାବୀ ସାମର୍ଥ୍ୟ (ସଂଖ୍ୟା)
- (4) ପ୍ରଭାବୀ ସାମର୍ଥ୍ୟ - ଅର୍ଥାତ ଖାଲି ପଦବୀ ସଂଖ୍ୟାକୁ ବାଦ୍ ଦେଇ ସମୁଦାୟ ପଦବୀ ସଂଖ୍ୟା
- (5) ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ସଂଖ୍ୟାଗରିଷ୍ଠତା - ଗୃହର ମୋଟ ସଦସ୍ୟ ସଂଖ୍ୟାର 2/3 (ଦୁଇ ତୃତୀୟାଂଶ) ସଦସ୍ୟଙ୍କ ଠାରୁ ଅଧିକ

- (A) 1, 3, 4 ଓ 5
 (B) 2, 3 ଓ 5
 (C) 2, 3 ଓ 4
 (D) 1, 2, 3 ଓ 4

24. 'ସଂସଦ ବସିବା' ସଂପର୍କରେ ନିମ୍ନୋକ୍ତ ଉକ୍ତିଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ କେଉଁଟି ଠିକ୍ ?

- (1) 1955 ମସିହାରେ ଏକ ଲୋକସଭା କମିଟି ସଂସଦୀୟ ଅଧିବେଶନ ପାଇଁ ବର୍ଷକୁ ତିନିଥର ସମୟ ସାରଣୀ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବାକୁ ପ୍ରସ୍ତାବ ଦେଇଥିଲା
- (2) ଫେବୃଆରୀ 1 ରୁ ମେ 7 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବଜେଟ୍ ଅଧିବେଶନ ନିମିତ୍ତ ଏହା ପରାମର୍ଶ ଦେଇଥିଲା
- (3) ଜୁଲାଇ 1 ରୁ ସେପ୍ଟେମ୍ବର 10 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମୌସୁମୀ ଅଧିବେଶନ ନିମିତ୍ତ ଏହା ପରାମର୍ଶ ଦେଇଥିଲା
- (4) ନଭେମ୍ବର 15 ରୁ ଡିସେମ୍ବର 15 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଶୀତକାଳୀନ ଅଧିବେଶନ ନିମିତ୍ତ ଏହା ପରାମର୍ଶ ଦେଇଥିଲା

- (A) 1 ଓ 4   (B) 2 ଓ 3
 (C) 1 ଓ 2   (D) 3 ଓ 4

25. Which of the following statements are correct in respect of 'Procedure established by Law' and 'Due process of Law'?

- (I) Under the principle of 'Procedure established by Law', as long as the government follows the procedures it has established, its actions are considered valid, even if they may appear unfair, or unjust to individuals
- (II) 'Due Process of Law' doctrine not only checks if there is a Law to deprive the life and personal liberty of a person but also sees if the Law made is fair, just and not arbitrary.
- (III) 'Procedure established by Law' is an American doctrine and 'Due Process of Law' is Indian constitutional doctrine.
- (A) I is correct and II and III are not correct
- (B) I and II are correct and III is not correct
- (C) I and III are correct and II is not correct
- (D) I, II and III are correct

26. Which of the following while pursuing common interests of their Groups, attempt to influence the Public Policy making?

- (A) Pressure Groups
- (B) Elite Groups
- (C) Bureaucracy
- (D) Political Parties

25. 'ଆଇନ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ପ୍ରକ୍ରିୟା' ଏବଂ 'ଆଇନର ପ୍ରାପ୍ୟ ପ୍ରକ୍ରିୟା' ସମ୍ବନ୍ଧରେ ନିମ୍ନରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ଉକ୍ତିଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ କେଉଁଟି ଠିକ୍ ?

- (I) 'ଆଇନ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ପ୍ରକ୍ରିୟା'ର ନୀତି ଅଧୀନରେ, ସରକାର ଯେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏହି ପ୍ରକ୍ରିୟାକୁ ଅନୁସରଣ କରନ୍ତି, ସେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏହାର କାର୍ଯ୍ୟକୁ ବୈଧ ବୋଲି ବିବେଚନା କରାଯାଏ ଯଦିଓ ସେଗୁଡ଼ିକ ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କ ପ୍ରତି ଅନୁଚିତ ବା ଅବିଚାର ବୋଲି ଦୃଶ୍ୟମାନ ହୋଇପାରେ
- (II) 'ଆଇନର ପ୍ରାପ୍ୟ ପ୍ରକ୍ରିୟା' ସିଦ୍ଧାନ୍ତ କେବଳ ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତିର ଜୀବନ ଓ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ସ୍ୱାଧୀନତାରୁ ବଞ୍ଚିତ କରିବାର ଆଇନ ଅଛି କି ନାହିଁ ତାହା ଯାଞ୍ଚ କରେ ନାହିଁ ବରଂ ତିଆରି ହୋଇଥିବା ଆଇନ ଉଚିତ, ନ୍ୟାୟପୂର୍ଣ୍ଣ ଏବଂ ସ୍ୱେଚ୍ଛାଚାରୀ କି ନୁହେଁ ତାହା ଦେଖେ
- (III) 'ଆଇନ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ପ୍ରକ୍ରିୟା' ଏକ ଆମେରିକୀୟ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ଏବଂ 'ଆଇନର ପ୍ରାପ୍ୟ ପ୍ରକ୍ରିୟା' ହେଉଛି ଭାରତୀୟ ସାମ୍ବିଧାନିକ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ
- (A) I ଠିକ୍ ଅଟେ ଏବଂ II ଓ III ଠିକ୍ ନୁହେଁ
- (B) I ଓ II ଠିକ୍ ଅଟେ ଏବଂ III ଠିକ୍ ନୁହେଁ
- (C) I ଓ III ଠିକ୍ ଅଟେ ଏବଂ II ଠିକ୍ ନୁହେଁ
- (D) I, II ଓ III ଠିକ୍ ଅଟେ

26. ନିମ୍ନୋକ୍ତ ମଧ୍ୟରୁ କେଉଁଟି ନିଜ ଗୋଷ୍ଠୀର ସାଧାରଣ ସ୍ୱାର୍ଥ ସାଧନ କରିବା ସମୟରେ ସାଧାରଣ ନୀତି ନିର୍ଦ୍ଧାରଣକୁ ପ୍ରଭାବିତ କରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରିଥାଏ ?

- (A) ଚାପ ଗୋଷ୍ଠୀ ସମୂହ
- (B) ସମ୍ମୁଖ ଗୋଷ୍ଠୀ
- (C) ଅମଳାତନ୍ତ
- (D) ରାଜନୈତିକ ଦଳଗୁଡ଼ିକ

27. During which part of the 'public policy cycle' does the government explore potential policy responses?

- (A) Values setting
- (B) Policy formulation
- (C) Policy implementation
- (D) Policy feedback

28. The final six months of the Election cycle, when the government announces popular government initiatives is known as -

- (A) Green Zone
- (B) Yellow Zone
- (C) Red Zone
- (D) Blue Zone

29. Which of the following are the features of 'Good Governance'?

- (1) Accountability
- (2) Conservatism
- (3) Rigidity
- (4) Transparency
- (5) Integrity
- (6) Micro Management

- (A) 2, 3 and 6
- (B) 1, 2 and 6
- (C) 3, 4 and 5
- (D) 1, 4 and 5

27. 'ଜନନୀତି ଚକ୍ର (Public Policy Cycle) ର କେଉଁ ଅଂଶ ସମୟରେ ସରକାର ସମ୍ଭାବ୍ୟ ନୀତି ପ୍ରତିକ୍ରିୟାର ଅନୁସନ୍ଧାନ କରନ୍ତି ?

- (A) ମୂଲ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ
- (B) ନୀତି ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ
- (C) ନୀତି କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ
- (D) ନୀତି ପ୍ରତିପୁଷ୍ଟି

28. ନିର୍ବାଚନ ଚକ୍ରର ଶେଷ ଛଅ ମାସ, ଯେତେବେଳେ ସରକାର ଲୋକପ୍ରିୟ ସରକାରୀ ପଦକ୍ଷେପ ଘୋଷଣା କରନ୍ତି, ଏହାକୁ କୁହାଯାଏ _____ ।

- (A) ଗ୍ରୀନ୍ ଜୋନ୍
- (B) ଯେଲୋ ଜୋନ୍
- (C) ରେଡ୍ ଜୋନ୍
- (D) ବ୍ଲୁ ଜୋନ୍

29. ନିମ୍ନୋକ୍ତ ମଧ୍ୟରୁ କେଉଁଟି ସୁଶାସନର ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ ଅଟେ ?

- (1) ଉତ୍ତର ଦାୟିତ୍ୱ
- (2) ରକ୍ଷଣଶୀଳତା
- (3) କଠୋରତା
- (4) ସ୍ୱଚ୍ଛତା
- (5) ସଚ୍ଚୋଟତା
- (6) ସୂକ୍ଷ୍ମ ପରିଚାଳନା

- (A) 2, 3 ଓ 6
- (B) 1, 2 ଓ 6
- (C) 3, 4 ଓ 5
- (D) 1, 4 ଓ 5

30. Which of the following are true about Public Policy?

- (1) It is a way of doing things including rules and regulations
  - (2) It is a means of 'authoritative allocation of values'
  - (3) It is for Public Sector Organisations
  - (4) 'What the Government choose to do or not to do'
- (A) 1, 3 and 4
(B) 1, 2 and 3
(C) 2, 3 and 4
(D) All above

31. Which one of the following statements is correct in respect of Art. 21 of Indian Constitution?

- (1) It guarantees Right to Life and Personal Liberty
  - (2) In the case of Narmada Bachao Andolan Vs Union of India 2020, Supreme Court held that 'Right to Water' is not a Fundamental Right but Legal Right
  - (3) Right to Water is inferred from the Right to Life
  - (4) The Supreme Court also held that access to Clear Water is a Natural Right
- (A) 1 and 3
(B) 2 and 4
(C) 2 and 3
(D) 1 and 4

30. ସରକାରୀ ନୀତି (Public Policy) ବିଷୟରେ ନିମ୍ନୋକ୍ତ ମଧ୍ୟରୁ କେଉଁଟି ଠିକ୍ ?

- (1) ଏହା ନୀତି ଓ ନୀୟମାବଳୀ ସମେତ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନର ଏକ ମାଧ୍ୟମ
  - (2) ଏହା ମୂଲ୍ୟବୋଧର ଅଧିକାରିକ ଆବଣ୍ଟନର ଏକ ମାଧ୍ୟମ
  - (3) ଏହା ରାଷ୍ଟ୍ରାୟତ ସଂସ୍ଥା ପାଇଁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ
  - (4) ସରକାର କ'ଣ କରିବା ଓ ନ କରିବା ପାଇଁ ବାଛିଥାନ୍ତି
- (A) 1, 3 ଓ 4
(B) 1, 2 ଓ 3
(C) 2, 3 ଓ 4
(D) ଉପରୋକ୍ତ ସମସ୍ତ

31. ଭାରତୀୟ ସମ୍ବିଧାନର ଧାରା 21 ସମ୍ବନ୍ଧରେ ନିମ୍ନୋକ୍ତ ଉକ୍ତିଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ କେଉଁଟି ଠିକ୍ ?

- (1) ଏହା ସ୍ୱାଧୀନତା ଓ ଜୀବନର ଅଧିକାରର ଗ୍ୟାରେଣ୍ଟି ଦେଇଥାଏ
  - (2) 'ନର୍ମଦା ବଚାଓ ଆନ୍ଦୋଳନ ବନାମ ଯୁନିଅନ ଅଫ୍ ଇଣ୍ଡିଆ 2020' ମାମଲାରେ ସୁପ୍ରିମ କୋର୍ଟ କହିଥିଲେ ଯେ ଜଳ ଅଧିକାର ମୌଳିକ ଅଧିକାର ନୁହେଁ, ଏହା ଆଇନଗତ ଅଧିକାର
  - (3) ଜଳ ଅଧିକାର ଜୀବନର ଅଧିକାରରୁ ଆସିଛି
  - (4) ସୁପ୍ରିମ କୋର୍ଟ ମଧ୍ୟ ବିଶୁଦ୍ଧ ପାଣି ପାଇବା ସ୍ୱାଭାବିକ ଅଧିକାର ବୋଲି କହିଥିଲେ
- (A) 1 ଓ 3
(B) 2 ଓ 4
(C) 2 ଓ 3
(D) 1 ଓ 4

32. From which Constitution 'Suspension of Fundamental Rights during Emergency' was borrowed to Indian Constitution?

- (A) Soviet Constitution, USSR
- (B) Weimer Constitution of Germany
- (C) French Constitution
- (D) Swiss Constitution

33. Which of the following statements are correct in respect of 'Right to Education'?

- (1) Art. 21(A) of Indian Constitution provides Right to Education for free and compulsory education to all
- (2) Right to Education Act was passed by Indian Parliament on August 4, 2009
- (3) Right to Education came in to force on November 14, 2009
- (4) Art. 21 (A) was inserted in the Constitution by 86th Constitutional Amendment Act, 2004

- (A) 1 and 3
- (B) 1 and 2
- (C) 1 and 4
- (D) 2 and 4

32. କେଉଁ ସମ୍ବିଧାନରୁ 'ଜରୁରୀ ସମୟରେ ମୌଳିକ ଅଧିକାରର ନିଲମ୍ବନ' ଭାରତୀୟ ସମ୍ବିଧାନକୁ ଅଣାଯାଇଛି ?

- (A) ସୋଭିଏଟ୍ ସମ୍ବିଧାନ, ୟୁଏସ୍ଏସଆର
- (B) ୱେୟମର ସମ୍ବିଧାନ, ଜର୍ମାନୀ
- (C) ଫ୍ରେଞ୍ଚ୍ ସମ୍ବିଧାନ
- (D) ସ୍ୱିସ୍ ସମ୍ବିଧାନ

33. 'ଶିକ୍ଷା ଅଧିକାର' ସଂପର୍କରେ ନିମ୍ନୋକ୍ତ ଉକ୍ତିଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ କେଉଁଟି ଠିକ୍ ?

- (1) ଭାରତୀୟ ସମ୍ବିଧାନର ଧାରା 21(A) ସମସ୍ତଙ୍କୁ ମାଗଣା ଓ ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ଶିକ୍ଷା ନିମିତ୍ତ ଶିକ୍ଷା ଅଧିକାର ପ୍ରଦାନ କରିଛି
- (2) 2009 ଅଗଷ୍ଟ 4 ରେ ଭାରତୀୟ ସଂସଦ ଦ୍ୱାରା ଶିକ୍ଷା ଅଧିକାର ଅଧିନିୟମ ଗୃହୀତ ହୋଇଥିଲା
- (3) 2009 ନଭେମ୍ବର 14 ରେ ଶିକ୍ଷା ଅଧିକାର ଅଧିନିୟମ ଲାଗୁ ହେଲା
- (4) 86 ଉପ ସମ୍ବିଧାନ ସଂଶୋଧନ ଅଧିନିୟମ 2004 ଦ୍ୱାରା ସମ୍ବିଧାନରେ ଧାରା 21 (A) ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରାଗଲା

- (A) 1 ଓ 3
- (B) 1 ଓ 2
- (C) 1 ଓ 4
- (D) 2 ଓ 4

34. Which of the following are related to 'Right to Privacy'?

- (1) Art. 21 of Indian Constitution
- (2) Art. 12 of Universal Declaration of Human Rights
- (3) Art. 17 of the International Covenant on Civil and Political Rights.
- (4) Art. 8 of European Convention on Human Rights

- (A) 1, 3 and 4
- (B) 1, 2 and 3
- (C) 2, 3 and 4
- (D) All above

35. Which Article of Universal Declaration of Human Rights tells that the 'Right of Nationality' depends on one's wish. "Every one has the Right to a Nationality"?

- (A) Article 15
- (B) Article 20
- (C) Article 25
- (D) Article 30

34. 'ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଗୋପନୀୟତା ଅଧିକାର' ସଂପର୍କରେ ନିମ୍ନୋକ୍ତ କେଉଁଟି ଠିକ୍ ?

- (1) ଭାରତୀୟ ସମ୍ବିଧାନର ଧାରା 21
- (2) ମାନବିକ ଅଧିକାରର ସାର୍ବଜନୀନ ଘୋଷଣାର ଧାରା 12
- (3) ନାଗରିକ ଓ ରାଜନୈତିକ ଅଧିକାର ଉପରେ ଆନ୍ତର୍ଜାତିକ ବୁଦ୍ଧିନୀମାର ଧାରା 17
- (4) ଯୁରୋପୀୟ ମାନବିକ ଅଧିକାର ସମ୍ମେଳନର ଧାରା 8

- (A) 1, 3 ଓ 4
- (B) 1, 2 ଓ 3
- (C) 2, 3 ଓ 4
- (D) ଉପରୋକ୍ତ ସମସ୍ତ

35. ମାନବିକ ଅଧିକାରର ସାର୍ବଜନୀନ ଘୋଷଣାର କେଉଁ ଧାରା 'ଜାତୀୟତାର ଅଧିକାର' ଜଣକର ଇଚ୍ଛା ଉପରେ ନିର୍ଭର କରିଥାଏ ବୋଲି କହିଥାଏ । "ପ୍ରତ୍ୟେକ ବ୍ୟକ୍ତିର ଏକ ଜାତୀୟ ଅଧିକାର ଅଛି ।"

- (A) ଧାରା 15
- (B) ଧାରା 20
- (C) ଧାରା 25
- (D) ଧାରା 30

36. With reference to inflation targeting by the Reserve Bank of India, consider the following statements :

1. In May 2016, the RBI Act, 1934 was amended to provide a statutory basis for the implementation of the flexible inflation targeting framework.
2. Under Section 45ZA, the Central Government, in consultation with the RBI, determines the inflation target in terms of the Consumer Price Index (CPI), once in five years.
3. On March 31, 2021, the Central Government retained the inflation target of 6 percent with the tolerance band of ± 2 percent for the next 5-year period - April 1, 2021 to March 31, 2026.

Which of the above statements are correct?

- (A) 1 and 2 only
- (B) 1 and 3 only
- (C) 2 and 3 only
- (D) 1, 2 and 3

37. Which of the following statements are true in relation to the G20 New Delhi Declaration?

1. All 83 paragraphs of the 2023 G20 New Delhi Leaders' Declaration were unanimously approved.
2. It didn't feature the conflict in Ukraine and its subsequent economic implications.
3. The declaration stressed the urgency of mobilizing US\$4 trillion per year for clean energy technologies by 2030.

- (A) 1 and 2 only
- (B) 2 and 3 only
- (C) 1 and 3 only
- (D) 1, 2 and 3

36. ରିଜର୍ଭ ବ୍ୟାଙ୍କ ଅଫ୍ ଇଣ୍ଡିଆ ଦ୍ୱାରା ମୁଦ୍ରାସ୍ଥିତି ଲକ୍ଷ୍ୟ ଆଧାର ରେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ବାକ୍ୟ ଗୁଡ଼ିକର ବିଚାର କର ।

1. ମେ 2016 ରେ ଆର.ବି.ଆଇ ଆଇନ 1934 ରେ ସଂଶୋଧନ କରାଯାଇ ନମନାୟ ମୁଦ୍ରାସ୍ଥିତି ଲକ୍ଷ୍ୟ ଡାହାଣ କାର୍ଯ୍ୟାଦାନ ପାଇଁ ଏକ ବିଧିବଦ୍ଧ ଆଧାର ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା ।
2. ପ୍ରତି ପାଞ୍ଚବର୍ଷରେ ଥରେ ଖାଉଟୀ ମୂଲ୍ୟ ସୂଚୀର ମୁଦ୍ରାସ୍ଥିତି ଲକ୍ଷ୍ୟକୁ ଆର.ବି.ଆଇ ସହ ପରାମର୍ଶ କରି ଭାରତ ସରକାର ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିଥାନ୍ତି : ଏହା 45ZA ଧାରା ଅନୁଯାୟୀ
3. ମାର୍ଚ୍ଚ 31, 2021 ରେ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାର ପରବର୍ତ୍ତୀ ପାଞ୍ଚବର୍ଷ ଏପ୍ରିଲ 1, 2021 ରୁ ମାର୍ଚ୍ଚ 31, 2026 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ 6 ପ୍ରତିଶତ ସହନଶୀଳ ବ୍ୟାପ୍ତ ସହ ମୁଦ୍ରାସ୍ଥିତି ଲକ୍ଷ୍ୟକୁ ସଂରକ୍ଷିତ ରଖିଥିଲା

ଉପରୋକ୍ତ କେଉଁ ଉକ୍ତିଟି ଠିକ୍

- (A) କେବଳ 1 ଓ 2
- (B) କେବଳ 1 ଓ 3
- (C) କେବଳ 2 ଓ 3
- (D) 1, 2 ଓ 3

37. ନିମ୍ନଲିଖିତ ଉକ୍ତି ମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ G20 ନୂଆଦିଲ୍ଲୀ ଘୋଷଣା ଅନୁସାରେ କେଉଁଟି ଠିକ୍ ?

1. 2023 G20 ନୂଆଦିଲ୍ଲୀ ନେତାଙ୍କ ଘୋଷଣାରେ ସମସ୍ତ 83 ଅନୁଲେଦ ସର୍ବସମ୍ମତକ୍ରମେ ଅନୁମୋଦିତ ହୋଇଥିଲା
2. ଏଥିରେ ଯୁକ୍ରେନ୍‌ର ଦୁଇ ଓ ପରବର୍ତ୍ତୀ ଆର୍ଥିକ ପ୍ରଭାବ ସଂପର୍କରେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ନଥିଲା
3. ଏହି ଘୋଷଣାନାମା 2030 ପୂର୍ବ ଶୁଦ୍ଧ ଶକ୍ତି ପ୍ରଯୁକ୍ତି ପାଇଁ ବର୍ଷକୁ US\$4 ଚଟିଶୀଳ କରିବାର ଗୁରୁତ୍ୱାହେତୁ କରାଯାଇଛି

- (A) କେବଳ 1 ଓ 2
- (B) କେବଳ 2 ଓ 3
- (C) କେବଳ 1 ଓ 3
- (D) 1, 2 ଓ 3

38. MGNREGS is recognised as 'core of the core' scheme for achieving Sustainable Development Goals in India. MGNREGS was reported in the Voluntary National Review (VNR), 2017 by Government of India for its contribution to achieving which of the following SDGs directly?

1. SDG 1 - No Poverty
  2. SDG 2 - Zero Hunger
  3. SDG 5 - Gender Equality
  4. SDG 10 - Reduced Inequalities
- (A) 1, 2, 3
(B) 1, 3, 4
(C) 2, 3, 4
(D) 1, 2, 3, 4

39. Consider the following statements :

1. Poverty line estimation in India has been based on the consumption expenditure and not on the income levels.
2. It is difficult to assess incomes of self-employed people, daily wage laborers etc., and there may be large fluctuations in income due to seasonal factors

Which of the following is correct in respect of the above statements?

- (A) Both 1 and 2 are correct and 1 is the correct explanation of 2
(B) Both 1 and 2 are correct, and 2 is the correct explanation of 1
(C) Both the statements are correct but none is an explanation of the other
(D) Both the statements are correct but unrelated

38. MGNREGS ଭାରତରେ ପୋଷଣୀୟ ବିକାଶର ଲକ୍ଷ୍ୟ (SDGs) ରେ ପହଞ୍ଚିବା ପାଇଁ “କୋର ଅଫ୍ ଦି କୋର ସ୍କିମ୍” ଭାବରେ ଚିହ୍ନଟ ହେଲା । ମହାତ୍ମାଗାନ୍ଧୀ ଜାତୀୟ ଗ୍ରାମୀଣ ସୁନିଶ୍ଚିତ ରୋଜଗାର ଯୋଜନା MGNREGS ଏହାର ଅବଦାନକୁ ପହଞ୍ଚିବା ପାଇଁ ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଭୋଲୁଣ୍ଡାରି ନ୍ୟାସନାଲ ରିଭ୍ୟୁ (VNR), 2017 ରେ ନିମ୍ନଲିଖିତ SDGs ଗୁଡ଼ିକର ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ଭାବରେ ରିପୋର୍ଟ ହୋଇଥିଲା

1. SDG 1 - ଦାରିଦ୍ର୍ୟ ନ ଥିବା
  2. SDG 2 - ଖୁସା ଶୂନ୍ୟ
  3. SDG 5 - ଲିଙ୍ଗଗତ ସମାନତା
  4. SDG 10 - ଅସମାନତା ହ୍ରାସ
- (A) 1, 2, 3
(B) 1, 3, 4
(C) 2, 3, 4
(D) 1, 2, 3, 4

39. ନିମ୍ନଲିଖିତ ଉକ୍ତିଗୁଡ଼ିକୁ ବିଚାର କର ।

1. ଭାରତରେ ଦାରିଦ୍ର୍ୟ ରେଖା ଆକଳନ ଖାଉଟି ବ୍ୟୟ ଓ ଆୟସ୍ତର ଉପରେ ନ ଥିବା ଉପରେ ଥିଲା
2. ଏହା ସ୍ୱ-ନିଯୁକ୍ତି ଜନ, ଦିନ ମଜୁରିଆ ଇତ୍ୟାଦି ର ଆୟକୁ ଆକଳନ କରିବା କଠିନ ଥିଲା ଓ ଏହା ଋତୁ କାରକ ପାଇଁ ଆୟରେ ବଡ଼ ଧରଣର ଅସାମଞ୍ଜସ୍ୟ ହୋଇପାରେ

ଉପରୋକ୍ତ ଉକ୍ତି ମାନକ ଆଧାରରେ ନିମ୍ନୋକ୍ତ ଉକ୍ତି ମାନକ ମଧ୍ୟରୁ କେଉଁଟି ଠିକ୍ ଅଟେ ?

- (A) ଉଭୟ 1 ଓ 2 ଠିକ୍, ଓ 1 ହେଉଛି 2 ର ସଠିକ୍ ବ୍ୟାଖ୍ୟା
(B) ଉଭୟ 1 ଓ 2 ଠିକ୍, ଓ 2 ହେଉଛି 1 ର ଠିକ୍ ବ୍ୟାଖ୍ୟା
(C) ଉଭୟ ଉକ୍ତି ଠିକ୍ କିନ୍ତୁ କେହି କାହାର ବ୍ୟାଖ୍ୟା ନୁହେଁ
(D) ଉଭୟ ଉକ୍ତି ଠିକ୍ କିନ୍ତୁ ସମ୍ପର୍କ ବିହୀନ

40. Which of the following terms are the components of forex reserves?

1. Foreign Currency Assets
2. Gold
3. Special Drawing Rights
4. The Reserve in the International Monetary Fund

- (A) 1, 2 and 3
(B) 1, 2 and 4
(C) 2, 3 and 4
(D) 1, 2, 3 and 4

41. Which of the following statements is NOT true in relation to PM-VISHWAKARMA?

- (A) It was launched by the President of India on 17th September 2023.
(B) It is a Central Sector Scheme
(C) The new scheme intends to provide recognition and holistic support to the traditional artisans & craftsmen working with their hands and elementary tools
(D) The scheme intends to improve the quality, scale and reach of artisans' products and also to integrate them with MSME value chains

40. ନିମ୍ନଲିଖିତ ସର୍ତ୍ତ ଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ କେଉଁଟି ବୈଦେଶିକ ମୁଦ୍ରା ଭଣ୍ଡାରର ଉପାଦାନ ଅଟେ ।

1. ବୈଦେଶିକ ମୁଦ୍ରା ସମ୍ପଦ
2. ସୁନା
3. ସ୍ପେସିଆଲ ଡ୍ରାଓିଂ ଅଧିକାର
4. ଆନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ମୁଦ୍ରାପାଣ୍ଠିରେ ସଂରକ୍ଷିତ

- (A) 1, 2 ଓ 3
(B) 1, 2 ଓ 4
(C) 2, 3 ଓ 4
(D) 1, 2, 3 ଓ 4

41. ନିମ୍ନୋକ୍ତ କେଉଁଟି ପି.ଏମ୍. ବିଶ୍ୱକର୍ମା ସମ୍ପର୍କିତ ନୁହେ ?

- (A) ଏହା 17 ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2023 ରେ ଭାରତର ରାଷ୍ଟ୍ରପତିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଶୁଭାରମ୍ଭ ହୋଇଥିଲା
(B) ଏହା କେନ୍ଦ୍ରସ୍ତରୀୟ ଯୋଜନା
(C) ଏହି ନୂତନ ଯୋଜନା ର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପାରମ୍ପାରିକ ହସ୍ତଶିଳ୍ପୀ ଓ ହସ୍ତଶିଳ୍ପି ଯେଉଁମାନେ କି ସେମାନଙ୍କ ହାତ ଓ ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ସରଞ୍ଜାମର ବ୍ୟବହାର କରୁଥିଲେ ସେମାନଙ୍କୁ ସାମଗ୍ରୀକ ସହାୟତା ଓ ସ୍ୱାକୃତି ପ୍ରଦାନ କରିବା
(D) ଏହି ଫିମ୍ କଳାକାରମାନଙ୍କ ଗୁଣବତ୍ତା ର ଉନ୍ନତି, ମାନ ବୃଦ୍ଧି କରିବା ଓ MSME ର ମୂଲ୍ୟ ଶୃଙ୍ଖଳା ସହ ସେମାନଙ୍କୁ ସମନ୍ୱିତ କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଥିଲା